

Natuurtoets soortenbescherming

Verbouw woning & realiseren bergruimte Venedijk Zuid 4

NATUURTOETS SOORTENBESCHERMING
PROJECT: VERBOUW WONING VENEDIJK ZUID 4

DATUM: 2024-06-04

VERSIE: 1.0

STATUS: DEFINITIEF

OPDRACHTGEVER
W. KANIS
VENEDIJK ZUID 4
KAMPERVEEN

OPGESTELD DOOR
ENCONSOL B.V.
ADVIES- EN INGENIEURSBUREAU
ECKERSTRAAT 9
8263 CB KAMPEN

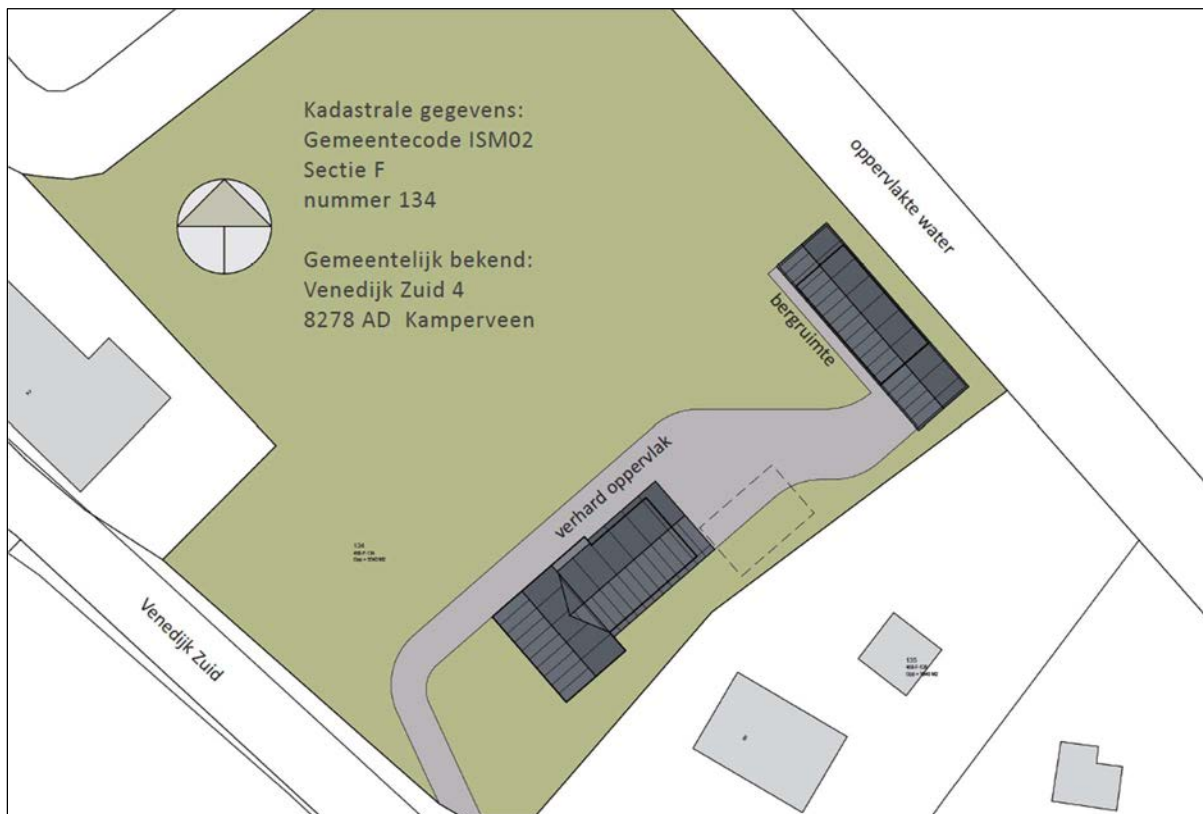
Inhoud

Inleiding	3
Wettelijk kader	3
Resultaten	4
Beschermden soorten	4
Planten.....	4
Zoogdieren.....	4
Vleermuizen.....	4
Vogels	4
Vissen, reptielen en amfibieën.....	5
Ongewervelden	5
Rode lijst.....	5
Effecten	5
Conclusie	5
Aanbevelingen.....	6
Bijlage 1: Fotobijlage	7
Bijlage 2: uitdraai NDFF	10

Inleiding

Voor het perceel Venedijk Zuid 4 bestaat het voornemen een nieuwe schuur te bouwen en de oude bestaande schuur te slopen. De T-huisboerderij op het perceel is bij de opdrachtgever in gebruik als woonhuis. De aangebouwde stal zal op een later moment worden verbouwd om de woonfunctie te kunnen vervullen. Daarvoor dient dit deel onder andere geïsoleerd te worden. Daartoe wordt het zadeldak verwijderd en met een verhoogde kap teruggebracht. In deze natuurtoets worden de mogelijk negatieve effecten van deze werkzaamheden op flora en fauna onderzocht en getoetst aan het wettelijke kader inzake soortenbescherming.

Figuur 1 Overzichtskartaal met het perceel en bebouwing met de nieuw te plaatsen bergruimte en in grijs gearceerd de locatie van de bestaande, te slopen schuurruimte.

Wettelijk kader

De Nederlandse natuurwetgeving, voorheen geformuleerd in de Wet natuurbescherming, thans opgenomen in de Omgevingswet, verbiedt het opzettelijk verstoren of beschadigen van beschermde soorten en hun essentiële leefgebied, welke zijn gedefinieerd in zowel Europese als nationale wetgeving en verdragen. Daarbij verplicht de wet inspanning zo min mogelijk schade toe te brengen aan de fysieke leefomgeving, wat bekend staat als de algemene zorgplicht.

De voorgenomen activiteit is een kleinschalige ruimtelijke ontwikkeling, waarbij er sprake is van opzettelijk handelen. Indien de voorgenomen activiteit schade kan berokkenen aan plant- en diersoorten, betreft dit in termen van de Omgevingswet een flora- en fauna-activiteit. Een initiatiefnemer weet zich dan ook verplicht zich te vergewissen van afwezigheid van beschermde soorten en kennis te hebben van mogelijke maatregelen om daarmee te kunnen conformeren aan de vigerende wetgeving. De natuurtoets of ecologische quickscan verzamelt en levert deze informatie.

Nieuw in de Omgevingswet is de zogenaamde specifieke zorgplicht. Hierdoor is er een onderzoeksplicht naar onder meer plant- en diersoorten op de rode lijsten. Er is nog veel onduidelijkheid rondom deze bepalingen en de reikwijdte van onderzoek die hierbij verwacht wordt. Jurisprudentie ontbreekt. In de hier gekozen benadering wordt gelet op eventuele soorten van de rode lijsten in de bronnenstudie en het veldbezoek, zonder dit uitputtend te onderzoeken. Dat past niet in de vorm van een quickscan en is praktisch niet uitvoerbaar gezien de omvang van deze lijsten. Evidente aanwezigheid van rodelijstsoorten wordt dus herkend, waarop maatregelen getroffen kunnen worden. Daarmee wordt in deze interpretatie voldaan aan de verplichting van de wet.

Resultaten

Het eerste deel van de natuurtoets bestaat uit de bronnenstudie. Hierbij is gebruik gemaakt van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2024). Daarbij is gezocht naar waarnemingen van beschermde en kwetsbare soorten op de locatie van de voorgenomen werkzaamheden en de invloedssfeer alsook de directe omgeving voor een periode van vijf jaar. Aanvullend heeft in de namiddag van 24 mei een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek was het ca. 17 graden, was het droog, grotendeels bewolkt en stond er een zwakke wind.

Beschermde soorten

Planten

Het terrein waarop de schuur gebouwd gaat worden bestaat uit frequent gemaaid grasland. Er groeien geen beschermde planten.

Zoogdieren

Het terrein waarop de schuur gebouwd gaat worden bevat geen beschermde verblijfplaatsen. Het is ook te klein om essentieel leefgebied te kunnen zijn. Incidenteel kan er aanwezigheid zijn van zoogdieren die in de omgeving zijn waargenomen, als ree (*Capreolus capreolus*), haas (*Lepus europaeus*) en vos (*Vulpes vulpes*). Gezien de menselijke activiteit door bewoning zal dit beperkt zijn. In de bestaande schuur kunnen zich verblijfplaatsen bevinden van kleine knaagdieren. De mogelijke soorten zijn niet beschermd of er is door het bevoegde gezag (provincie Overijssel) een vrijstelling voor afgegeven.

Vleermuizen

De spouwmuren van het stalgedeelte van de woonboerderij zijn niet toegankelijk voor vleermuizen. Er zijn geen stootvoegen en de spouw is aan de bovenkant afgesloten. Tussen de dakpannen zijn er verschillende openingen. Aan de binnenzijde is het dak afgedicht met houten beplating, waardoor tochtvrije plekken aannemelijk zijn. Zomerverblijfplaatsen en/of paarverblijfplaatsen kunnen dan ook niet worden uitgesloten. Gebruik als winterverblijfplaats is uitgesloten. De schuur is niet geschikt voor vleermuisverblijven. Het dak bestaat enkel uit golfplaten. Het overige gebied kan gezien alternatieven in de omgeving geen essentiële functie vervullen voor vleermuizen.

Vogels

Op en rond de locaties zijn diverse waarnemingen gedaan van vogels (NDFF, 2024), waaronder die van huismussen (*Passer domesticus*). Nestlocaties zijn niet bekend. Het pannendak kan geschikt zijn voor vogels, er zijn enkele grotere openingen in het dak (zie bijlage 1). De eigenaar en bewoner heeft geen nestgedrag van huismussen waargenomen. In de bestaande schuur is een klein vogelnest aangetroffen die niet in gebruik lijkt te zijn (zie bijlage 1). In de omringende begroeiing bij de nieuw te bouwen schuur is ruimte voor vogelnesten, hoewel die niet zijn waargenomen. Tevens is dit leefgebied voor vogels. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig in deze begroeiing.

Vissen, reptielen en amfibieën

Waterpartijen maken geen deel uit van het projectgebied. Gezien de terreinomstandigheden en verspreidingsgebieden zijn aanwezigheid van vissen en reptielen uitgesloten. Enkele amfibieën kunnen incidenteel voorkomen op het grasland, maar geen vaste verblijfplaats hebben. De gewone pad (*Bufo bufo*) zou rond de bestaande schuur verblijfsplaatsen kunnen hebben, maar voor deze soort geldt een provinciale vrijstelling.

Ongewervelden

Er zijn geen waarnemingen in de omgeving bekend van beschermde ongewervelden (NDFF, 2024). Gezien de terreinomstandigheden en verspreidingsgebied is de aanwezigheid van beschermde insecten uitgesloten.

Rode lijst

Er zijn in het projectgebied geen waarnemingen bekend van soorten op een rode lijst die niet ook expliciet wettelijke bescherming genieten (NDFF, 2024). Tijdens het veldbezoek zijn eveneens geen waarnemingen gedaan van rodelijstsoorten.

Effecten

De sloop van de bestaande schuur kan eventuele verblijfsplaatsen van beschermde soorten vernietigen. De bouw van de nieuwe schuur zou verblijfsplaatsen van groundbewonende soorten kunnen vernietigen, maar die zijn niet aangetroffen. Wel kunnen de bouwwerkzaamheden verstoring opleveren voor soorten in de aangrenzende begroeiing. Renovatie van het dak kan eventuele verblijfsplaatsen van vleermuizen of vogels vernietigen.

Conclusie

De sloop van de bestaande schuur treft geen beschermde soorten waarvoor geen provinciale ontheffing van toepassing is, behalve een eventuele (nieuwe) gebruiker van het vogelnestje. Door buiten de broedperiode te werken kan een overtreding voorkomen worden. Alternatief kan in de periode voorafgaand aan de sloop onderzocht worden of het nestje in gebruik is. Ook kan het nest buiten de broedperiode verwijderd worden en kunnen mogelijke nestlocaties ongeschikt gemaakt worden. De bouw van de nieuwe schuur kan enkel een tijdelijke verstoring opleveren voor beschermde soorten in de nabij zijnde begroeiing. Alleen voor broedende vogels kan dit zo nadelig zijn dat er sprake is van een overtreding van natuurwetgeving, waarom het werken buiten de broedperiode de verstoring kan voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, is uitgebreid onderzoek naar aanwezige broedende vogels direct voor de werkzaamheden noodzakelijk.

Voor het pannendak kan niet worden uitgesloten dat er beschermde verblijfsplaatsen zijn voor vogels of vleermuizen. Vleermuizen zijn in principe terugkerend en daarom wordt elke verblijfsplaats als vaste verblijfsplaats gezien. Een aanvullend onderzoek naar zomer- en paarverblijven van vleermuizen is daarom nodig. In het dak is ook een verblijf van huismussen mogelijk. De huismuis kan jaarrond gebruik maken van zijn nest en daarom is werken buiten de broedperiode geen optie. Om nestplaatsen van huismussen uit te sluiten is een aanvullend onderzoek nodig.

Kortom, de sloop van de bestaande schuur en de bouw van de nieuwe schuur kunnen plaatsvinden zonder conflict met wet- en regelgeving indien deze uitgevoerd worden buiten de broedperiode van vogels. Voor werk aan het pannendak is aanvullend onderzoek nodig naar vleermuizen en huismussen.

Aanbevelingen

Sloop en bouw schuren

- Sloop en verstorende werkzaamheden uitvoeren buiten de broedperiode (maart-augustus)

Renovatie pannendak

- Uitvoeren vleermuisonderzoek zomer- en paarverblijfplaatsen
- Uitvoeren huismusonderzoek, waarbij deze twee varianten conform het Kennisdocument Huismus uitgevoerd kunnen worden:
 - o Twee tot drie veldbezoeken in de periode 10 maart – 20 juni conform 'Kennisdocument Huismus'
 - o Pannen lichten in de periode 15 september – 1 maart buiten vorstperiodes

Bijlage 1: Fotobijlage

Uit- en aanbouw stalgedeelte aan woonhuis met omgeving. Bestaande schuur op onderste foto.

Dak binnenzijde

Dak buitenzijde, open nokvorsten

Bestaande schuur met vogelnestje (rechts van oranje touw)

Bijlage 2: uitdraai NDFF

Venedijk Zuid 4

Natuurtoets

27 records

- Middelpunt < 1km²
- Middelpunt 1km² - 5km²

- Middelpunt > 5km²
- Vlak

schaal 1 : 1000

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Venedijk Zuid 4

Natuurtoets

Zoekvraag

Soort	Soortgroep	Wet en Beleid	Periode	Bronhouder	Zoekgebied
Alle	Alle	Wnb - andere soorten Wnb - Vogelrichtlijn Wnb - andere soorten (OV) Wnb - Habitatrichtlijn Rode lijst	1 januari 2019 tot 1 januari 2025	Alle	Alles rakend aan of binnen zoekgebied

Samenvatting

(unieke soorten) / totaal aantal waarnemingen

Beleid	
Basiskwaliteit Natuur	(12) 17
Braamsluiper	1
Haas	1
Heggenmus	1
Huismus	4
Huiszwaluw	1
Ree	2
Slobeend	1
Spotvogel	1
Tjiftjaf	2
Vink	1
Vos	1
Winterkoning	1
Jaarrond beschermde nesten	(2) 5
Huismus	4
Huiszwaluw	1
Jaarrond beschermde nesten (DR)	(2) 5
Huismus	4
Huiszwaluw	1
Jaarrond beschermde nesten (FL)	(2) 5
Huismus	4
Huiszwaluw	1
Jaarrond beschermde nesten (FR)	(3) 6
Bontbekplevier	1
Huismus	4
Huiszwaluw	1
Jaarrond beschermde nesten (LI)	(3) 6
Huismus	4
Huiszwaluw	1
Spotvogel	1

De NDF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Venedijk Zuid 4

Natuurtoets

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (OV)	(2) 5
Huismus	4
Huiszwaluw	1
RL: Gevoelig	(5) 10
Haas	1
Huismus	4
Huiszwaluw	1
Noordzeehouting	3
Spotvogel	1
RL: Kwetsbaar	(2) 2
Bontbekplevier	1
Slobeend	1
SNL soorten	(4) 4
Bontbekplevier	1
Braamsluiper	1
Slobeend	1
Spotvogel	1
Wnb - andere soorten	(3) 4
Haas	1
Ree	2
Vos	1
Wnb - andere soorten (GR)	(1) 1
Haas	1
Wnb - andere soorten (ZL)	(1) 1
Haas	1
Wnb - Habitatrichtlijn	(2) 9
Bever	6
Noordzeehouting	3
Wnb - Vogelrichtlijn	(6) 7
Braamsluiper	1
Heggenmus	1
Spotvogel	1
Tjiftjaf	2
Vink	1
Winterkoning	1

Venedijk Zuid 4

Natuurtoets

Soortgroepen	
Overige zoogdieren	(4) 10
Bever	6
Haas	1
Ree	2
Vos	1
Vogels	(10) 14
Bontbekplevier	1
Braamsluiper	1
Heggenmus	1
Huismus	4
Huiszwaluw	1
Slobeend	1
Spotvogel	1
Tjiftjaf	2
Vink	1
Winterkoning	1
Vissen	(1) 3
Noordzeehouting	3